Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 17.10.2018

Lausunto Hallituksen esitykseen HE 62/2018 julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämistä koskeva lakiesitykseen

Robert Arnkil

Mihin työmarkkinoiden ja työurien ongelmiin ja haasteisiin tarvitaan hyviä palveluja?

Suomelle aivan keskeinen kysymys on niukkojen työvoimavarojen mahdollisimman hyvä ’huolto’ ja tehokas käyttö. Tilanne on jälleen kärjistynyt nyt kun talous on elpynyt ja vakaviakin työvoimapulan ongelmia on ilmaantunut. Vientiriippuvaisena pienenä maana meidän on huolehdittava työvoiman osaamisesta ja hyvinvoinnista, senkin vuoksi, että emme ole maahanmuuton mitään nettovoittajia.

On oltava taitavia, viisaita, ihmislähtöisiä ja tehokkaita koko ihmisten elämänkaarta koskien – aina varhaisvaiheista koulutuksen, työhön sijoittumisen, kuntoutuksen, uudelleenkoulutuksen ja viimein eläköitymiseen asti niukkojen työvoimavarojemme mobilisoinnissa. Tähän kuuluvat myös yhteydet yrityksiin.

Työelämän ja työurien moninaistuminen on tuottanut sellaista kompleksisuutta, monimutkaistumista, jota ihmisten on usein vaikea hahmottaa ja siksi myös aivan normaalein resurssit omaavat ihmiset tarvitsevan tietoja, ideoita, ohjausta ja koutsausta. Myös yritykset, erityisesti pienemmät, tarvitsevat koutsausta.

Tässä kansalaisten ja yritysten oman aktiivisuuden ja tilaisuuksien, ’tilan’, luominen tuolle aktiivisuudelle – myös digitaalisia palveluja kehittämällä on olennaista. Toiminta näillä saroilla on paljon muuta kuin perinteistä työvoimapalvelua ja kapeasti ymmärrettyä työllistämistä. Siihen tarvitaan laajaa kumppanuutta.

Todella haasteelliset kysymykset

Meillä on edelleen pitkäaikaistyöttömyyttä, kroonista työttömyyttä ja erilaista pudokkuutta myös urien alkuvaiheissa, kuten esimerkiksi viime aikoina paljon julkisuudessa ollut ’poikien ongelma’.

Kun talous ja työelämän ovat elpyneet, on jäljellä vielä todella sitkeitä ’kovan ytimen’ ongelmia, jotka eivät ratkea millään yksinkertaisella tavalla. Eivät ole ratkenneet edes suorastaan maailmanennätysluokkaa työllisyysasteissa ja alhaista työttömyyttä hipovissa maissa kuten Saksa ja Britannia. Toisin sanoen ’hyvä talous’ ei yksistään asiaa ratkaise.

Ihmisten esteet työelämään kiinnittymiselle eri elämänvaiheissa ovat moninaiset, niitä voi olla liittyen tavoitteiden ja motivaation epäselvyyteen, osaamiseen, terveydentilaan, arjen hallintaan, ihmissuhteisiin, talouteen…

Esteitä voi olla useita yhtä aikaa, varsinkin työttömyyden pitkittyessä, jolloin elämäntilanteen paraneminen edellyttää etenemistä useilla alueilla, joka puolestaan tuottaa palveluille ja niiden koordinoinnille haasteita.

Asian tekee vaikeammaksi vielä se, että eteneminen näillä eri alueilla voi kestää hyvinkin eri aikoja. Mitään ’ihmeinnovaatiota’ näiden kysymysten ratkaisemiseksi ei ole olemassa, ei sen kummemmin julkisella kuin yksityiselläkään sektorilla.

’Pehmeiden’ tulosten osoittaminen on vaikeaa – siksi sitä aliarvioidaan

Valitettavasti on niin, että tulosten osoittaminen etenemisestä tällaisissa usein ’pehmeissä’ (mutta tärkeissä) asioissa on huomattavasti vaikeampaa kuin ’kovissa’ (kuten työllistyminen avoimille markkinoille).

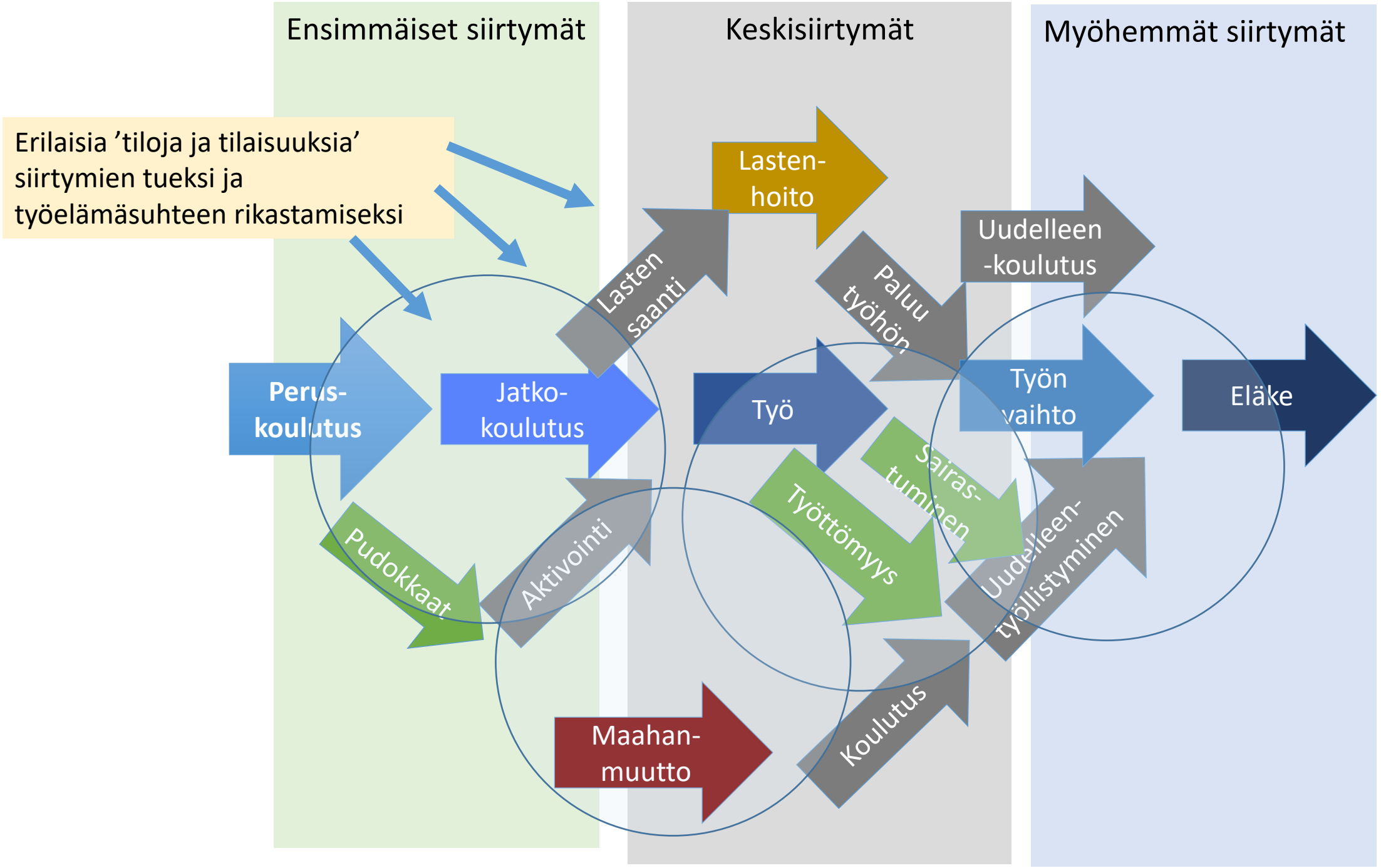
Kysymys on myös niiden menetelmien kehittymättömyydestä, joilla tätä edistystä seurataan ja mitataan. Tämän vuoksi sellaiset palvelut, jotka ahkeroivat näiden ’pehmeiden’ elämänhallinnan asioiden edistämisessä jäävät säännönmukaisesti aliarvostetuiksi ja usein aliresurssoiduiksi. ’

’Aktivoitumisen’ aika sitä paitsi ylittää monesti intervention (kuten projektin) olemassaoloajan, tai vaalikauden, jolloin asia jää puolitiehen, tulokset todentamatta – ja aloitetaan taas alusta.

Tämä kompleksinen elämäntilanteiden ongelmavyyhti on olennaisin haaste kaikissa Euroopan maissa ja sen haasteet samat olipa palveluja enemmän tai vähemmän yksityistetty.

Elämämänikäisten siirtymien tukeminen kokonaiskonseptina (nk. Transitional Labour Market – TLM – konsepti)

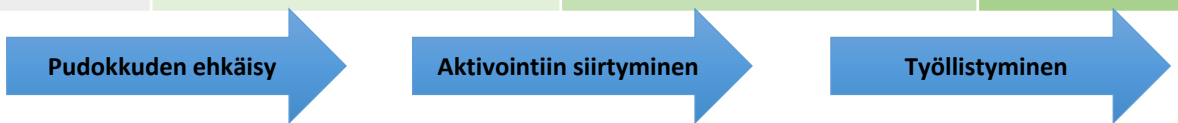
- Elämänkaaressa ja urapolulla on monta siirtymää – ja juuri nämä siirtymät ovat riskialtiita ja niiden tulisi olla kannattavia
- ’Täystyöllisyys’ edellyttää paitsi itse työn turvaamista ja kehittämistä, myös koko ihmisen elämänkaaren aikaisten siirtyminen tukemista ja rikastamista
- Erityisesti siirtymävaiheissa tarvitaan hyviä ’tiloja ja tilaisuuksia’, joissa ihmiset voivat joustavoittaa ja rikastaa työelämäsuhdettaan
- Tässä tarvitaan palvelujen henkilökohtaistamista ja ihmisten yksilölliseen elämäntilanteeseen sovittamista
- Tätä voidaan tukea monella tavalla hyödyntämällä myös uuden digimaailman mahdollisuuksia

Ensimmäiset siirtymät
Keskisiirtymät
Myöhemmät siirtymät
Erilaisia ’tiloja ja tilaisuuksia’ siirtymien tueksi ja työelämäsuhteen rikastamiseksi
Perus-koulutus
Jatko-koulutus
Työ
Eläke
Lasten-hoito
Lasten saanti
Paluu työhön
Uudelleen -koulutus
Työn vaihto
Pudokkaat
Aktivointi
Työttömyys
Sairas-tuminen
Uudelleen-työllistyminen
Maahan-muutto
Koulutus

Elämänurien ja työllistymisen siirtymät ja niiden tukeminen ja mittaaminen

	Ennaltaehkäisy	Peruskuntoutus	Aktivointi	Työ ja/tai koulutus
Kohde-ryhmä	Pudokkuuden ehkäisy kouluissa Elämänhallintaan tukea tarvitsevat	Elämäntilanteen, motivaation ja terveyden vuoksi 'peruskuntoutusta' tarvitsevat	Erilaisia taitoja ja työllistyvyyttä lisäävää toimintaa tarvitsevat	Itse sijoittuvat, Välityömarkkinoilla aktivoidut tai suoraan sijoitettavat
Tavoite	Pudokkuuden ehkäisy ja elämänhallinnan vahvistaminen ennen vakavampia ongelmia	Saada palvelujen ja aktivoinnin piiriin	Saada toimintakykyä lisäävään toimintaan, koulutukseen ja työkokeiluihin	Jatko- täydennys-koulutus ja/tai työ
Menetelmät /palvelut	Oppilaanohjaus, Palveluohjaus, ENOt, perhetyö, velkaneuvonta, aluetyö, Vaihtoehtoinen koulutus	Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen tilanteen parantamisen palvelut, kuntoutus ja hankkeet, Palveluohjaus	Pajat, harjoittelut, kokeilut, oppi-sopimukset, palkkatuki… (Kunnat, TE, TYP, järjestöt, kouluttajat, työnantajat)	Koulutus, oppisopimukset, palkkatuki, työ
Seuranta ja tulos-mittaus	Osallistujien ja toimenpiteiden seuranta ja pitkän aikavälin vaikutusten seuranta	Eteneminen elämänhallinnassa Peruskuntoutuksessa olleet Aktivointiin siirtyneet	Eteneminen elämänhallinnassa Aktivoinneissa olleet Työhön tai koulutukseen siirtyneet	Määräaikaisesti sijoittuneet Toistaiseksi sijoittuneet
Taloudelli-nen hyöty ja 'tulosaika'	Ilmenee vuosikymmenen puitteissa vähempinä kalliina toimenpiteinä	Ilmenee 1 -3 vuoden puitteissa Vähentää kallista 'putoamista'	Ilmenee 1-2 vuoden puitteissa Vähentää kallista 'putoamista	Ilmenee viikkojen ja noin vuoden puitteissa

Tuetaan ja mitataan siirtymiä

Kaiken kaikkiaan tämä tarkoittaa erittäin hyvää yhteistyötä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin, sekä kansalaisaktiivisuuden välillä paikallisella tasolla. Tämän yhteistyön koordinoinnissa ja varmistamisessa julkisella on ratkaisevan tärkeä rooli.

Toisin sanoen *olennaista ei ole niinkään markkinoituminen, vaan voimavarojen koostaminen julkisen johtamissa kumppanuuksissa, jossa markkinoitumisella on oma roolinsa.*

Lakiesityksen tavoitteet

”Esityksen tavoitteena on lisätä julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen asiakaslähtöisyyttä ja vaikuttavuutta **mahdollistamalla markkinoiden hyödyntäminen palveluprosessien hallinnassa ja palvelujen tuotannossa. Palveluntuottajilla voi esityksen mukaan olla viranomaista paremmat mahdollisuudet tarjota yksilöllisiä, erilaisten työnhakijaryhmien tarpeisiin vastaavia palvelukokonaisuuksia sekä henkilökohtaista asiointia.**

Muutoksella tuettaisiin esityksen mukaan julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin liittyvien **järjestäjä-tuottaja -mallien kehittämistä ja kasvupalvelumarkkinoiden rakentumista jo ennen maakunta- ja kasvupalvelu-uudistuksen voimaantuloa.** Tavoitteena on myös kehittää työnhakijoiden palveluja. Vastaavat tavoitteet koskevat myös yrityspalveluja.

Vuoden 2020 alusta lukien toteutettavan maakuntauudistuksen yhteydessä julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestäminen on tarkoitus siirtää maakuntien vastuulle. **Kasvupalvelu-uudistuksen yhtenä perusajatuksena on kilpailullisuus eli yksityisten palvelun- tuottajien hyödyntäminen laajasti palvelujen tuottamisessa.**

Kilpailullisuuden tavoitteena on synnyttää uusia palveluinnovaatioita ja nykyistä asiakaslähtöisempiä palveluja kustannustehokkaasti. Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen ja edelleen kasvupalvelumarkkinoiden rakentumista ja uusien palveluinnovaatioiden syntymistä voitaisiin edistää, mikäli jo ennen maakuntauudistuksen voimaan tuloa mahdollistettaisiin se, että työ- ja elinkeinotoimistot voisivat hankkia palveluntuottajilta palvelukokonaisuuksia, joissa palveluntuottaja hoitaisi myös työnhakijan palveluprosessiin liittyviä tehtäviä.”

Muutama keskeinen kohta:

4§ Työnhakijan haastattelun järjestäminen

Työ- ja elinkeinoviranomaisen **tai palveluntuottajan** on järjestettävä työnhakijalle **ensimmäinen haastattelu** kahden viikon kuluessa työnhaun alkamisesta, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.
Työ- ja elinkeinoviranomaisen **tai palveluntuottajan** tulee varata työnhakijalle tilaisuus myöhempiin haastatteluihin määräajoin tämän palvelutarpeen mukaisesti. Työttömän työnhakijan haastattelu tulee kuitenkin aina järjestää työttömyyden jatkuttua yhdenjaksoisesti kolmen kuukauden ajan ja sen jälkeen aina kolmen kuukauden yhdenjaksoisen työttömyyden jälkeen….

5§ Työnhakijan haastattelun sisältö

Ensimmäisessä työnhakijan haastattelussa tarkistetaan ja täydennetään hänen työnhakutietonsa, arvioidaan hänen palvelutarpeensa, laaditaan hänelle työllistymissuunnitelma sekä sovitaan asiointitavasta ja yhteydenpidosta hänen ja työ- ja elinkeinoviranomaisen **tai palveluntuottajan** välillä. Osana palvelutarpeen arviointia työ- ja elinkeinoviranomainen **tai palveluntuottaja** tekee arvion työttömän työnhakijan valmiuksista työllistyä avoimille työmarkkinoille….

7§ Työllistymissuunnitelman sisältö

Työnhakija ja työ- ja elinkeinoviranomainen **tai palveluntuottaja** sopivat työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumisen seurannasta ja hyväksyvät suunnitelman…..

Kysymyksiä

Hallituksen esityksen HE 62/2018 julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämistä koskevan lakiesityksen suhteen pidän erityisen tärkeinä kohtina **palvelujen aloittamisen, palvelutarpeen arvioinnin, palvelusuunnitelmien ja toteutettavan palvelureitin suunnittelua sekä laadun ja tulosten valvontaa ja seurantaa pohjana palvelujen hankinnalle eri palveluntuottajilta**

Näiden tulisi olla vankasti julkisen käsissä. Jos ja kun ne ovat vankasti julkisen käsissä palveluntuottajien monipuolistamista palveluprosessin myöhemmissä voi sinänsä kannattaa.

Julkisen roolin vahvuus on tärkeää työmarkkinoihin ja työuriin liittyvien kokonaisvoimavarojen koordinoinnin näkökulmasta ja huolehtimaan siitä, että palvelukokonaisuus vastaa työmarkkinoiden ja työurien monimutkaistumisen haasteisiin yhteiskunnallisen kokonaisvaikuttavuuden näkökulmasta.

Lakiesitys on kuitenkin monella tavoin ongelmallinen juuri näiden seikkojen suhteen, sillä se **näyttäisi avaavan koko palveluprosessin, aivan alusta, eli ensimmäisistä haastatteluista (palvelutarpeen arvioinnista) loppuun asti ’palveluntuottajille’, jossa pyrkimyksenä on olennaisesti lisätä yksityistä palvelutuotantoa työvoimapalveluissa.**

Lausuntoni keskeisin kohta:

Edelläolevaan liittyen esitän Eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunnan lausunnossani, että lakiesitystä HE 62/2018 – ja soveltuvin osin myös tulevaa kasvupalvelulakia - korjataan siten, että edellä mainittu julkisen vahva ote palveluarpeen arviointiin alussa (ja pidemmän palveluista poissaolon jälkeisessä päivittämisessä) ja palvelun alustavaan suunnitteluun ja allokointiin varmistetaan ja siitä poistetaan tältä osin ’tai’ kohdat. Myös viranomaisvastuun ’otteen’ riittävyys koko palveluprosessiin ja vaikutukset työnhakijoiden oikeusasemaan ja toimeentuloon on syytä tarkistaa. Jätän niiden yksityiskohtien arvioinnin näiltä osin minua asiantuntevampien kommentaattoreiden asiaksi.

Yksityiseltä odotetaan innovaatioita ja kustannustehokkuutta – mitä sanovat tutkimukset?

Hallituksen esityksen omista tutkimusten viittauksista käy ilmi, että mitään painavia todisteita yksityisten palvelujen paremmuudesta sen kummemmin työllisyyden edistämisessä kuin kustannusten alentamisessa ei ole olemassa. Kuva on vähintäänkin ristiriitainen – siis myös lakiesityksen omasta mielestä – ja kansainvälisissä tutkimuksissa ollaan voittopuolisesti kallellaan julkisen paremmuuteen ja joka tapauksessa julkisen erittäin tärkeään rooliin kokonaisuuden hallinnassa.

Tuore yhteenveto (Andreas Bergström ja Lars Calmfors (2018) Framtidens arbetsförmedling. FORES) useiden maiden tutkimuksista ja vertailuista (satunnaistetuilla koe-asetelmilla) julkisten ja yksityisten palvelujen paremmuudesta työllistämisen tai kustannusten suhteen päätyy siihen, että **ei löydy todisteita siitä, että yksityinen olisi parempi sen kummemmin työllistämisessä kuin kustannusten alentamisessakaan.**

Joissakin tapauksissa tulokset olivat selvästi huonompia yksityisellä. Useimmat tutkimukset olivat siis satunnaistettuun koe-asetelmaan perustuvia ja niitä oli toteutettu Tanskassa, Ruotsissa, Ranskassa, Saksassa, Sveitsissä ja Belgiassa (em. teoksen luku: Bruno Crépon : Private Providers of Labour Market Services:a Review of the Evidence).

En ole kuitenkaan esittämässä, että edellä mainittua varsin kriittistä katsausta vasten yksityisillä palveluilla ja niiden lisäämisellä ei olisi paikkaansa ja tärkeää annettavaa Suomelle

Päinvastoin, Suomi on ollut jälkitulija markkinamekanismien hyödyntämisessä julkisissa palveluissa ja järkevän kumppanuuskokonaisuuden ja vahvan julkisen puitteissa yksityisten palvelujen lisäämisellä voi olla merkittävä rooli

Ongelmallista mielestäni kuitenkin ovat ylimitoitetut ’innovaatio-odotukset’ sekä ennen kaikkea julkisen roolin liiallinen ohentaminen, varsinkin palveluprosessin alkuarviointien ja siitä käynnistyvien poluttamisten ja resurssien allokoinnin suhteen.

Miten palvelujen aloitus tapahtuu Australiassa ja Britanniassa – ne kun ovat olleet tietyllä tavalla ’malleina’?

Australiassa palvelu käynnistyy julkisen palvelun yksikön, Centerlinkin kautta. Asiakas profiloidaan *Job Seeker Profiling Instrument* työkalulla (JSCI), jossa on 23 ‘tekijää’, osa hallinnollisista työnhakijatiedoista, osa puhelimitse tai henkilökohtaisessa tapaamisessa hankittuja työnhakijaa kuvaavia ja hyödyttäviä tietoja. Syntynyt numeerinen pisteluku määrittää ohjataanko asiakas linjalle ‘A’, peruspalveluihin, vai ‘B’, jonkin verran intensiivisempiin palveluihin.

Jos pistemäärä osoittaa linjalle ‘C’, eli kaikkein intensiivisimpiin (ja kalleimpiin) palveluihin (jossa siis taustalla on asiakastilanteen kompleksiteettia), työnhakijan on ensin osallistuttava julkisen palvelun virkailijan henkilökohtaisessa palvelussa tekemään arvioon. Tämä arvio määrittää osallistuuko asiakas C-linjan palveluun, vai erityisesti rahoitettuun vajaakuntoisten työvoimapalveluun, Disability Employment Services (linja ‘D’).

D-linjan sopimukset ovat erilaisia kuin linjoilla A-C. A - C linjoilla palveluhankinta ja kilpailutus perustuu ’normaaliin’ kilpailuttamiseen, mutta D-linjalla tehdään pitkäaikaisia ja kiinteähintaisia sopimuksia, jotta näissä todella monimutkaisissa ja herkissä palveluissa palveluntuottajat (jotka ovat pitkälti järjestöjä ja kolmatta sektoria) voivat toimia pitkäjänteisesti. Kilpailuefekti tulee D-linjalla laatupalautteen kautta.

Australian Linjoilla Aja B sovitaan pakollisista ja yksinkertaisista ‘takaisin työhön’ suunnitelmista. Perusteellisimmat aktivointi/työnhakusuunnitelmat tehdään linjalla C ja niiden tulee olla yksilöllisesti räätälöityjä.

Tämän kautta tehdyissä sopimuksissa määritellään julkisen toimesta minimiehdot kuten kontaktien tiheys ja toimenpiteiden laatu ja suunnitelmien toteutumista valvotaan/arvioidaan säännöllisesti julkisen tahon sopimuksia valvovien viranomaisten toimesta.

Australiassa pääkysymykseksi on muodostunut väärä/puutteellinen profilointi ja linjoille osoittaminen, eli tilanteet, joissa työnhakijan esteet työmarkkinoille sijoittautumisessa osoittautuvat suuremmiksi, kuin julkisen alkuarviot näyttivät (tai sellaisia esteitä ilmaantuu prosessin kuluessa), eli juuri kompleksisissa tilanteissa. Tällaisissa tapauksissa tilanne arvioidaan uudelleen ja asiakas osoitetaan paremmin resurssoidulle linjalle.

Britanniassa jokaisen työnhakijan ja niiden joilla on terveydellistä tai muita vajaakuntoisuutta täytyy tehdä ‘hakijasitoumus’, joka laaditaan **julkisen työvoimatoimiston virkailijan (‘job coach’) kanssa ensimmäisessä haastattelussa. Tässä sovitaan ja määritellään millaista työnhakua ja työelämään valmistautumista ryhdytään toteuttamaan ja mitä asiakkaan tulee tehdä.**

Oikeus intensiivisimpiin ohjelmiin määrittyy yleensä sen mukaan, miten pitkään asiakas on ollut työttömyystuilla (tai sosiaalituilla), mutta myös sen mukaan kuuluuko hän johonkin erityisryhmään (kuten esimerkiksi vankilasta palaavat jne.). Britanniassa ei käytetä profilointityökalua, mutta jonkinlainen seulontatyökalu on kehitteillä, jolla on tarkoitus tukea uuteen Work & Health ohjelmaan ohjaamista.

Näiden julkisen tahon toteuttamien alkuvaiheiden jälkeen tarvittavat perusteellisemmat arviot ja aktivointisuunnitelmien täydentämiset toteutetaan palvelun hankinnan puitteissa, jossa käytetään myös muita palveluntuottajia, eli laajasti yksityistä sektoria. Palvelun toteutumista ja laatua arvioidaan sopimuksen toteutumisen viranomaisvalvonnan kautta.

Australiassa käytetään yksityisiä palveluja **koko työnhakijajoukkoa** koskien, Britanniassa ansiosidonnaiset asiakkaat ovat edelleenkin valtion työvoimapalvelun, Job Centereiden asiakkaita ja yksityisten palvelujen (mukaan lukien järjestöt ja kolmas sektori) hankinta koskee niitä, jotka ovat **pitkittyneesti tukien varassa** ja joilla on erilaisia työmarkkinoille kiinnittymisen ongelmia.

Britannian osalta on myös olennaista todeta, että ostopalvelujen hankintaa rationalisoitiin voimakkaasti n. 10 vuotta sitten, jossa palvelut nyt ostetaan kahdeksaltatoista suurelta palveluntuottajalta (’Primary Contractors’, eli ensisijaiset palveluntuottajat) ja sopimukset ovat monivuotisia ja miljoonia puntia.

Tällä haluttiin päästä eroon tuhansien kilpailutusten sekavasta tilanteesta (jossa on myös huomattavia byrokratiakustannuksia) ja haluttiin luoda palveluun jatkuvuutta ja yllyke investointeihin ja innovaatioihin. Ensisijaiset toimittajat ovat vapaita alihankinnoimaan (ostamalla tai kilpailuttamalla), mutta alihankkijat on ilmaistava tarjouksessa, eikä niitä saa vaihtaa ilman selviä syitä.

Tällä tavoin Britanniassa on haluttu myös luoda edellytyksiä sille, että ensisijaiset toimittajat voivat luoda palvelukokonaisuuksia ja palveluketjuja vastaamaan ’komplekseihin’ asiakastilanteisiin ja hyödyntämään mm. järjestöjen osaamista ja kokemusta monissa vaativissa asiakasryhmissä.

Jos referenssinä kerran ovat varsin suuressa määrin olleet Australia ja Britannia, olisi tärkeää ottaa referenssiksi ’Australia ja Britannia 2.0, eikä 1.0.’ niin että Suomessakin otettaisiin käyttöön parhaat ja kokeneimmat mallit, sillä tällä on erittäin suuri merkitys sille, missä määrin tulevissa työvoimapalveluissa ja niiden tulostavoitteissa ja kilpailuttamisessa pystytään ottamaan huomioon alussa mainittuja keskeisimpiä haasteita, eli Suomen työvoimavaroista huolehtimista ja aktivointia, pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyä ja purkamista sekä elämänkaaren mittaisten siirtymien tukemista, vai nähdäänkö työvoimapalvelut kapeasti vain työllistämisenä avoimille markkinoille, joka tietenkin on kokonaistavoitteena.

Lisäksi: markkinoita laajasti käyttänyt Britannia on pikemminkin tunnustelemassa uudenlaista kumppanuuksiin perustuvaa devoluutiomallia

On tärkeää huomata, että esimerkiksi Britanniassa, joka on ollut yhtenä keskeisimmistä ’malleista’ Suomen markkinalähtöisyyden lisäämisessä, on itse monella tavoin parhaillaan kulkemassa pikemminkin **kumppanuuksien ja kaupunkiseutujen roolin vahvistamisen suuntaan**. **Suurin ’markkinoitumisaalto’ on ohi** ja mm. Ensisijaisten palvelutoimittajien (’Primary Contractors’) markkinat ovat olennaisesti supistuneet.

Sama kehityskulku, eli kuntien, kaupunkiseutujen, valtion ja muiden toimijoiden (kuten järjestöt ja yritykset) kumppanuuksien vahvistaminen on käynnissä Saksassa, Hollannissa, Tanskassa, Kanadassa, USA:ssa ja monessa muussa maassa.

Pääsuuntana ei siis suinkaan ole markkinoituminen tai työvoimapalvelujen laajamittainen yksityistäminen, vaan kumppanuuksien toimivuus

Tällaisia kumppanuuksia ollaan kehittämässä mm. Pirkanmaan työllisyyskokeilussa, jota olisi mielestäni tärkeä jatkaa maakuntien ylösajoon asti. Näiden kokeilujen rinnalla tai puitteissa voisi aivan hyvin myös kokeilla yksityisten palvelujen lisäämistä

Hyvin toimivan työllisyyden hoidon kokonaismalli

- Julkisen johtama kumppanuus: Kokonaisstrategian ja markkinoiden kehittäminen
- Hyvien käytäntöjen tunnistaminen ja levittäminen
- Hankintamenettelyn ja tulostavoitteiden määrittely ja -osaamisen kehittäminen

ASIAKKUUSREITTI
'Sisääntulo':
palvelun aloitus
Ensimmäinen (tai päivittävä) tarvearvio
Profilointi
Allokointi

Työllistymis-suunnitelma ja työkyvyn arvio

Palvelut
(osaaminen, aktivointi, kuntoutus, työllistyminen…)

'Tukipalvelut':
erilaiset koutsit ja työnetsijät

Välitulosten ja avaintulosten seuranta ja laadunvalvonta > tulosseurannan kehittäminen

KANSALAISREITTI
One-stop-shopit (kuten Ohjaamot)
> ja myös muut 'tilat ja tilaisuudet'

Julkisen vastuulla

Julkinen ja/tai yksityinen

Yksityinen (Australia kaikki,Britannia osa), muualla sekä että (kumppanuusmallit)

Kaiken kaikkiaan on mielestäni kysymys siitä millainen näkemys ja työllisyyden edistämisen ja työvoimapalvelujen kokonaismalli Suomessa tarvitaan työmarkkinoiden ja työurien haasteiden edessä > tarvitaan elinkaaren siirtymiä tukeva kumppanuusmalli, jossa myös yksityisillä palveluilla on tärkeä rooli

Kannatan siis vahvan julkisen johtamana ja koordinoimana toteutettua kumppanuusmallia, jossa alueellis-paikallisella otteella on tärkeä rooli.

Nyt uusi työvoimapalvelulaki jää liian irralliseksi ja ennenaikaiseksi ja avaa työvoimapalveluja liikaa sen alkupäästä ja ohentaa viranomaisten otetta liikaa

Lain tarkoitukset voidaan toteuttaa käsitykseni mukaan tekemällä esittämäni muutokset